

Dosarul nr. 3r-296/20

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – O. Țurcan

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, V. Clima, G. Dașchevici

DECIZIE

04 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Serghei Bruma,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de
către Serghei Bruma împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei
municipiului Chișinău, terț Nicolai Cosenco cu privire la obligarea emiterii deciziei
privind transmiterea în proprietate lui Serghei Bruma a terenului aferent imobilului cu
eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului teren,
împotriva încheierii din data de 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,
prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Serghei Bruma,

constată:

La 20 ianuarie 2016 Serghei Bruma a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, prin care
a solicitat obligarea autorității pârâte să emită decizia privind transmiterea în
proprietatea lui Serghei Bruma terenul cu suprafața de 0,0528 ha, aferent imobilului
din mun. Chișinău, str. xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx, cu eliberarea titlului de
autentificare a dreptului deținătorului teren. (f.d.3-4, vol. I)

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 07 noiembrie 2016 s-a
atras în proces Nicolai Cosenco în calitate de intervenient accesoriu.(f.d. 35-36, vol. I)

Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin hotărârea din 06 iunie 2017 a admis
cererea de chemare în judecată înaintată de către Serghei Bruma. (f.d.82,86-90,vol. I)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 14 martie 2018 s-a admis apelul
declarat de Consiliul municipal Chișinău, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru din 06 iunie 2017 și a fost emisă o nouă hotărâre prin care s-a respins
acțiunea. (f.d. 114-121, vol. I)

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din data de 03 octombrie 2018 a admis
recursul declarat de Serghei Bruma, a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 14
martie 2018, cu restituirea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt
complet de judecată. (f.d. 168-177, vol. I)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2019 s-a admis apelul declarat
de Consiliul municipal Chișinău, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul

Centru din 06 iunie 2017, cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată. (f.d. 211-219, vol. I)

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani prin hotărârea din data de 19 februarie 2020 a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către Serghei Bruma ca neîntemeiată. (f.d.1,5-11, vol. II)

La 04 martie 2020 Serghei Bruma a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din data de 19 februarie 2020, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu trimiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată. (f.d. 4, vol. II)

La 09 septembrie 2020 Serghei Bruma a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău apelul motivat împotriva hotărârii contestate. (f.d.17-20, vol.II)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 30 septembrie 2020 a declarat inadmisibil apelul depus de către Serghei Bruma, din motivul neprezentării în termen a apelului motivat. (f.d. 22-24, vol.II)

Împotriva încheierii instanței de apel a depus recurs Serghei Bruma, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea cauzei pentru judecare la instanța de apel. (f.d. 30, vol.II)

În motivarea recursului Serghei Bruma a indicat că acțiunea a fost înaintată la 21 ianuarie 2016, astfel prin prisma art. 258 din Codul administrativ admisibilitatea acțiunii inclusiv a cererii de apel urma să fie examinată prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și a Codului de procedură civilă.

Efectuând controlul judiciar al încheierii contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Recurentul, prin recursul înaintat la data de 05 octombrie 2020 a susținut că prezentului litigiu îi sunt aplicabile normele de drept procedural în vigoare până la data intrării în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Completul specializat menționează că din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost pronunțată la 19 februarie 2020 după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ, se vor verifica prin prisma Codului administrativ.

În urma celor relatate instanța de recurs respinge ca fiind neîntemeiat argumentul lui Serghei Bruma referitor la aplicarea în speță a normelor de drept procedural în vigoare până la data 01 aprilie 2019, ori Codul administrativ expres prevede aplicarea imediată a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 30 septembrie 2020, notificată recurentului la 07 octombrie 2020. (f.d. 29, vol. II)

Serghei Bruma s-a conformat prevederilor legale și în termen, la 05 octombrie 2020 a depus recurs împotriva încheierii din data de 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243, alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din data de 19 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Serghei Bruma.

La 12 mai 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat în adresa pentru corespondență a lui Serghei Bruma copia hotărârii motivate. Potrivit avizului de recepție DS9350319390AS hotărârea motivată a fost recepționată la 20 iulie 2020. (f.d.13, vol.II)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 30 septembrie 2020 a declarat inadmisibil apelul depus de către Serghei Bruma, ca urmare a neprezentării apelului motivat în termenul prevăzut de lege. (f.d. 22-24, vol.II)

Conform art. 232, alin. (2) din Codul administrativ motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Instanța de recurs reamintește recurentului că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

La caz, Serghei Bruma a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău apelul motivat abia la 09 septembrie 2020, prin urmare nu a depus apel motivat în termenul legal prevăzut la art. 232, alin. (2) din Codul administrativ.

În urma celor constatate Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24, alin. (1) din Codul administrativ participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Astfel, se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece Serghei Bruma nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232, alin. (2) din Codul administrativ, fapt ce a atras consecințele dispozițiilor art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat recurentul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că neprezentând apelul motivat în termenul stabilit de lege, Serghei Bruma a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța nu poate accepta o asemenea omisiune, or, ea contravine legislației naționale și internaționale.

În conformitate cu prevederile art. 65, alin. (1) din Codul administrativ dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen.

Din materialele dosarului rezultă că Serghei Bruma nu a beneficiat de dreptul prevăzut la art. 65, alin. (1) din Codul administrativ și nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Serghei Bruma.

Se menține încheierea din data de 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Serghei Bruma împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, terț Nicolai Cosenco cu privire la obligarea emiterii deciziei privind transmiterea în proprietate lui Serghei Bruma a terenului aferent imobilului cu eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului teren.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh